

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 40 A

Warszawa, poniedziałek 7 lutego 1938 r.

Rok XIII

Prócz jednego szlaku Morze Śródziemne zamknięte dla żeglugi powietrznej

LONDYN, 6. 2. Decyzje brytyjskie dotyczące akcji na morzu Śródziemnym przeciwko samolotom nie są jeszcze ostateczne. Opracowane w tej sprawie propozycje uzgodnione w sobotę na naradzie ministrów w Foreign Office wymagają aprobaty premiera i ewentualnej formalnej sankcji gabinetu, który odbył ma w tym celu w poniedziałek rano specjalne posiedzenie.

Propozycje powzięte dziś na naradzie ministrów idą zresztą bardzo daleko. W myśl ich ustanowiony ma być nad morzem Śródziemnym dla neutralnych samolotów pasażerskich i innych specjalny szlak napowietrzny. Samoloty, które odbywają loty gdziekolwiek nad morzem Śródziemnym, a zwłaszcza nad szlakiem przeznaczonym układem w Nyon dla żeglugi międzynarodowej narażają się na to, że będą ostrzeliwane bez ostrzeżenia. Wielka Brytania wzmacnia znacznie swoją bazę lotniczą w porcie Arzeu w Algierii. Ponadto zamierzone jest skierowanie na morze Śródziemne jednego lub dwóch najnowszych krążowników wyposażonych w specjalną artylerię przeciwlotniczą. Wreszcie znaczne rozszerzenie szlaków dla żeglugi międzynarodowej części Morza Śródziemnego, patrolowanej przez W. Brytanię i Francję tak, że w praktyce to rozszerzenie równałoby się blokadzie wysp Balearskich.

Min. Eden omawiał te propozycje popołudniu najprzód z ambasadorem Francji Corbinem, a potem z ambasadorem włoskim

Grandim. Ponadto ambasadorom tym, jak również przedstawicielom pozostałych sześciu państw sygnatariuszom układu w Nyon min. Eden podał do wiadomości

tekst noty, skierowanej przez rząd brytyjski do Salamanki i Barcelony. Ostrzegającej obie walczące strony o zarządzeniach w stosunku do łodzi podwodnych.

GIJON, 6. 2. Rozgłoszając tutaj, że wojska powstańcze podjęły wczoraj na froncie Teruel gwałtowną ofensywę. Po silnym przygotowaniu artylerii-

skim piechota, wspierana przez czołgi, ruszyła do ataku. Niebawem do działań przyłączyło się lotnictwo.

Opór nieprzyjaciela z początku

był silny, wkrótce jednak wojska rządowe zaskoczone gwałtownością natarcia, nie mogły już stawiać oporu. Wyparci ze swych pozycji milicjanci ścigani byli przez wojska powstańcze.

Zajęto szereg pozycji. Według ostatnich wiadomości, posuwanie się wojsk powstańczych odbywa się na froncie 10-kilometrowym w rejonie szczególnie umocnionym przez nieprzyjaciela.

SALAMANKA, 6. 2. Radio Nacional donosi: Operacje na odcinku Granja de Torre Hermosa prowadzone są nadal z powodzeniem. Zajęcie Sierra Gamara umożliwiło panowanie nad kilkoma dolinami Estramadury i nad obszernym terenem, zajmowanym przez wojska rządowe.

SALAMANKA, 6. 2. Komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco: Na odcinku Alfambra posunęliśmy się o 12 km, na odcinku środkowym o 10, a na odcinku południowym o 8 km. W ręce nasze wpadło 16 miejscowości i około 40 stanowisk nieprzyjacielskich.

Front czerwony został przełamany w kilku miejscach. Sierra Palomera, prawie całkowicie okrążona, znajduje się obecnie za naszymi pozycjami.

W ręce nasze wpadł ogromny materiał wojenny, a liczba jeńców przekracza 500.

Opór milicjantów złamany Gwałtowna ofensywa powstańców na froncie pod Teruelem

Demarché 3 mocarstw w Tokio

Japonia odrzuca noty żądające ujawnienia zbrojeń morskich

LONDYN, 6. 2. Ambasadorowie W. Brytanii, St. Zjednoczonych i Francji w Tokio złożyli wczoraj japońskiemu ministrowi spraw zagranicznych ultimatywne noty na temat zamierzonej jakoby przez Japonię budowy okrętów wojennych, wykraczających zarówno co do tonażu, jak i uzbrojenia poza ramy przewidziane w londyńskim traktacie morskim.

Rząd brytyjski domaga się, nie później, jak 20 lutego b. r. wiążącej odpowiedzi rządu japońskiego dającej zapewnienie, że Japonia przed 1 kwietnia 1939 r. nie przystąpi, bez uprzedniego poinformowania rządu brytyjskiego, do budowy tego rodzaju jednostek morskich.

Analogicznej treści notę złożył ambasador Stanów Zjedn. Nota francuska różni się nieco od poprzednich, albowiem Francja nie jest bezpośrednio zainteresowana w równowadze flot na Pacyfiku.

TOKIO, 6. 2. Ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło komunikat w sprawie wręczonych wczoraj przez ambasadorów Wiel-

kiej Brytanii i St. Zjednoczonych not. Komunikat zaznacza, iż Japonia, nie będąc związana trakta-

tem o ograniczeniu budowy okrętów, uważa, że nie może przyjąć uczynionych jej w tym względzie propozycji, ani nie powinna odpowiadać na wręczenie noty. Jednakowoż troszcząc się o poszanowanie zasad moralności międzynarodowej udzieli w pewnej mierze odpowiedzi. Rząd zdecydował o swym stanowisku po naradzie z władzami morskimi.

Jak donosi agencja Domei, odbyła się dziś w ministerstwie marynarki konferencja, na której postanowiono nie ujawniać projektów budowy okrętów wojennych. Ministerstwo marynarki do radziła ma rządowi, by w tym duchu odpowiedział przed dniem 20 lutego na noty rządów amerykańskiego i brytyjskiego.

Ucieczka b. ambasadora sowieckiego przed agentami G. P. U.

BERLIN, 6. 2. „Volkischer Beobachter” donosi, że odwołany z Bukaresztu poseł sowiecki Ostrowski po 9-cio dniowym pobycie w Wiedniu wyjechał w nieznanym bliżej kierunku. Podobno szuka on schronienia w Szwajcarii lub Francji przed pościgiem ze strony agentów G. P. U.

Podczas pobytu w Wiedniu Ostrowski otrzymał szereg telegramów z Moskwy z wezwaniem do powrotu. Gdy zaś dowiedział się, że we wtorek przybyli z Pragi do Wiednia trzej agenci GPU jako kurierzy dyplomatyczni, uznał za wskazane opuścić stolicę Austrii.

Aresztowanie podpalacza kościół na Kresach

STANISŁAWÓW, 6. 2. Tutejszym władzom udało się ująć sprawcę podpalenia kościoła w Suchej Leszczynie, pod Stanisławowem.

Kościół ten, stanowiący ważną ostoję polskości na Kresach, został, jak wiadomo, przed niedawnym czarnym podpaleniem i uległ zupełnemu zniszczeniu.

Jak wykazało śledztwo podpalaczem jest 20-letni Józef Bazański. W czasie rewizji u Bazań-

skiego znaleziono wiele obciążających materiału, m. in. referaty o treści antypaństwowej, w której występuje on przeciw budowie kościołów na kresach oraz przeciw szlachcie zagrodowej. Podpalacza odstawiono do więzienia.

PAMIĘTAJ O BEZROBOTNYCH NARODOWCACH

Unia Narodowa z komunistami Niefortunny pomysł Reynaud'a

PARYŻ, 6. 2. B. min. skarbu, Paul Reynaud, jeden z przywódców stronnictwa centrowego „Alliance Democratique”, od pewnego czasu prowadzi intensywną akcję polityczną na rzecz utworzenia rządu „unii narodowej” z udziałem komunistów.

Akcja ta, prowadzona zarówno w kulisach parlamentarnych, jak i publicznie, wywołała duże

poruszenie w opinii, zwłaszcza, że Reynaud wypowiedział się za współpracą wojskową z Sowie-ami.

To ostatnie, a przede wszystkim koncepcja współpracy z komunistami, wywołała powszechną krytykę i sprzeciw na prawicy. Cały szereg działaczy i dziennikarzy narodowych odgrodził się kategorycznie od tych pomysłów Reynaud, a Flandin na łamach „Paris Soir” zaznaczył, że Reynaud wystąpił tylko we własnym imieniu. Z ostrą krytyką wystąpił także Bailly, który rozprawił się jednocześnie z publicystą „Epoque” de Keryllis'em który również uważa, że w obecnej chwili stronnictwa narodowe łatwiej się mogą porozumieć z komunistami.

Przeciw idei unii narodowej i współpracy z komunistami wystąpił prócz tego przywódca francuskiej partii ludowej deputowany Jacques Doriot.

Kamienicznik spowodował śmierć lokatorów

ŁÓDŹ, 6. 2. W Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Gustowej miał miejsce niezwykle przykry incydent, zakończony śmiercią 68-letniej staruszki, Stanisławy Bobrzykowej. Ponieważ Bobrzykowa zaległa za płaceniem komornego, przybył do niej właściciel domu, w którym mieszkała, Władysław Kotylnia. Bobrzykowej do wyrównania zaległości zabrakło dwóch złotych. Wynikła awantura, w czasie której krewki Kotylnia uderzył staruszkę dwukrotnie pięścią w głowę. Staruszka ze strachu dostała ataku serca i zmarła na miejscu.

P. W.

Policja przytrzymała kamienicznika.

Zydowscy policjanci mordują Arabów

LONDYN, 6. 2. Trybunał wojсковy w Jerozolimie ustanowiony w związku ze stanem wyjątkowym na całym obszarze Palestyny wydał pierwszy wyrok śmierci na żyda.

Skazany jest niejaki Altman, liczący lat 23, który był rezerwowym policjantem policji palestyńskiej. Altman skazany został na karę śmierci za strzelanie do autobusu arabskiego, na drodze z Jaffy do Jerozolimy 27 grudnia i śmiertelne zranienie młodego chłopca arabskiego. Ustalono, że do autobusu oddano 17 strzałów. Pierwszy wyrok śmierci wydany na żyda w trybunale wojakovym wywołał wśród ludności żydowskiej Palestyny silne wrażenie.

Przypomnieć należy, że przed tygodniem w zwykłym sądzie wydany został również wyrok śmierci na policjanta żydowskiego Schwarza, za zamordowanie swego arabskiego kolegi. Schwarza zgłosił apelację.

Pogodnie

Przewidywany przebieg pogody w dniu 7 b. m.

P. mglisty rano w ciągu dnia dość pogodnie przy słabym wietrze miejscowym z przewagą kierunków zachodnich górne zachodnie do 15 km/godz. Nocą przymrozki, a w ciągu dnia wzrost temperatury do 10 st. na zachodzie kraju. Widzialność dość dobra. Rankiem oślabiona.

Zadania polskiego sportu

Przed kilku dniami ogłoszony został okólnik dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego, Olszyny-Wilczyńskiego, wymierzony przeciwko akcji odżydzenia polskiego sportu, prowadzonej przez związki sportowe. W okólniku tym dyrektor „zniósł” jednym pociągnięciem pióra wszystkie niemal jednomyślne uchwalane „paragrafy aryjskie”, kwalifikując je jako niezgodne nie tylko z przepisami, ale i z celem oraz istotą sportu.

Sprawą kompetencji Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego do unieważniania w związkach sportowych uchwał, powziętych znaczną większością głosów na walnych zebraniach, zajmują się najprawdopodobniej same zainteresowane związki. My natomiast zajmujemy się oficjalnie postawionym twierdzeniem, jakoby organizowanie się sportowców na zasadach

narodowościowych przy eliminowaniu ze swego grona wrogich narodowi i państwu mniejszości żydowskich było sprzeczne z celem i istotą sportu.

Niedobrze byłoby bowiem, gdyby istniały zasadnicze różnice w pojmowaniu istoty sportu przez samo społeczeństwo i przez władze państwowe. A jeszcze gorzej byłoby, gdyby istniały tu rozbieżności między społeczeństwem a czynnikami wojskowymi. Pragniemy więc odpowiednio rzecz nasświetlić i wyświecić.

Celem sportu jest jedynie i wyłącznie dobro konkretnego narodu, a istotą jego dążność do podniesienia poziomu fizycznego, odporności i wytrzymałości psychicznej konkretnego społeczeństwa. I dlatego to państwo polskie za pośrednictwem P. U. W. F'u nadzoruje i subwencjonuje sport w Polsce, nie po to, by istniało jakieś „międzynarodowe pięk-

no sportu”, ale po to jedynie, by naród polski w najszerszych swoich masach nabył fizycznej siły i odporności, potrzebnej Polsce tak w czasie pokoju, jak i przede wszystkim w czasie wojny.

I to powiniemy nowoczesnego sportu, polegającego nie na sztucznym hodowaniu rekordzistów, ale na rozprzestrzenianiu ćwiczeń fizycznych w najszerszych warstwach narodowych z przygotowaniem się do grożącej narodowi wojny, uzasadnia ściśle jego łączność z czynnikami wojskowymi, co znajduje swój wyraz w obsadzie naczelnego stanowiska w P. U. W. F. Ale tym bardziej należy oczekiwać należytego pojmowania istoty i zadań polskiego sportu, podporządkowania go wyłącznie interesowi polskiego narodu, wyzbycia się celowiczar ch dawniej hasła o „międzynarodowości” sportu i nadrzędności jego nad intere-

sami i względami narodowościowymi. Czyż można nie uznać woli polskich władz sportowych i polskich sportowców, zmierzających do organizowania się dla dobra Polski w rzeczywiste polskie związki sportowych z wyeliminowaniem klubów i zawodników żydowskich, posiadających inne cele i inne, niż wzmocnienie Polski, zadania? Czyż wolno przeoczać fakt, że kluby żydowskie poza i ponad polskimi władzami sportowymi posiadają własne swe ogólnozydowskie władze „Światowego Związku Makkabi”?

Co do tego nie może być między P. U. W. F'em a społeczeństwem polskim rozbieżności, jeżeli pragnie się istotnie, by sport polski spełniał swoje istotne zadania, to jest, by przyczyniał się do zwiększania siły fizycznej i psychicznej polskiego narodu.